

Peter Iping, Arbeidsinspectie:

“Niemand krijgt met opzet een ongeluk”

Het licht op groen. Dat is de titel van het eindrapport van de Arbeidsinspectie over de controles die zijn uitgevoerd bij 267 hoveniersbedrijven. Peter Iping, accountmanager landbouw en projectleider, was verantwoordelijk voor de onderzoeken. Hij is tevreden over de branche: “Ik heb het rapport niet voor niets deze titel gegeven.”

Gezond wantrouwen is de arbeidsinspectie niet vreemd. Peter Iping vertelt dat hij bij de start van het onderzoek naar de particuliere tuinaanleg de verwachting had dat er hier en daar wel wat mis zou zijn. “Ik woon in een nieuwbouwwijk en had een hovenier aan de slag gezien in de straat. Zijn werkwijze riep vragen bij me op. Maar dat was niet de aanleiding voor het onderzoek. Voordat we besluiten tot inspecties hebben we heel wat informatie over een branche

verzameld.” (zie kader werkwijze arbeidsinspectie, red.).

Thermometer

Peter Iping is verantwoordelijk voor de sectorbenadering van de landbouw. Hij stelt de controlestrategie op en bereidt besluitvorming voor over uit te voeren inspecties. Aanleiding voor de controles in de hoveniersbranche was de waarneming dat de bedrijfstak sterk is veranderd sinds 1999, het laatste jaar dat er inspecties werden uitgevoerd. Peter: “Het was tijd de temperatuur van de branche weer eens op te nemen met de spreekwoordelijke thermometer.” In het eindrapport Het licht op groen wordt dit besluit toegelicht: (...) Zo is het aantal bedrijven en aantal werknemers in de branche sterk gegroeid

Werkwijze arbeidsinspectie

Het besluit een branche onder de loep te nemen, wordt niet licht genomen door de arbeidsinspectie. Eerst wordt een verkenning uitgevoerd, meestal onder zo'n 10 tot 15 bedrijven. Vervolgens worden verschillende experts geraadpleegd die risico's en controlepunten aandragen. De volgende stap is het opstellen van een projectplan. Dit wordt met de sector besproken. Als de directie van de arbeidsinspectie het plan heeft goedgekeurd, wordt controlecapaciteit vrijgemaakt. Na afloop van een inspectie ontvangt elk individueel bedrijf een brief. De brancheorganisatie ontvangt een geanoniseerd verslag van de sectorbrede bevindingen en beleidsaanbevelingen. De inspectie gebruikt de resultaten van de inspecties tot slot om de eigen controlestrategie bij de stellen. Een sector waar weinig mis is, wordt op afstand gevolgd. Dit past in het beleid van de inspectie dat is samen te vatten als 'zacht als het kan, hard als het moet'.

en heeft er een belangrijke verschuiving plaatsgevonden in de aard van de werkzaamheden.” De resultaten van de verkennende onderzoeken wezen daarnaast uit dat de particuliere tuinaanleg veel fysieke belasting met zich meebrengt en er meer dan vroeger gebruik wordt gemaakt van machines.

Sancties

Peter Iping is tevreden met de sector. “Het algemeen oordeel is goed. Meer dan 90% van de bedrijven heeft het goed voor elkaar en voldoet ook aan de formaliteiten. Misschien lijkt het aantal overtredingen hoog, in 54% van de gevallen zijn er door onze inspecteurs opmerkingen gemaakt, maar meestal kon het gesignaleerde probleem eenvoudig worden opgelost. Sancties waren niet aan de orde.” Dit wil

nog dicht bij de ademzone van mensen vrijkomen. Dit is te wijten aan een gebrek aan kennis.” Een ander aandachtspunt betreft het zogenaamde ‘beproeven en keuren’. De arbeidsinspectie wil kunnen zien dat machines goed zijn onderhouden en dat defecte onderdelen tijdig zijn vervangen. Peter: “Daar hoeft je TNO niet voor in te schakelen. Uit het onderhoudsboekje moet blijken hoe de keuring is uitgevoerd. Maar we willen de sector graag behulpzaam zijn bij de invulling van het begrip ‘beproeven en keuren’. De messen van een motormaaier moeten scherp zijn, de antivibratierubbers van motorgereedschappen moeten heel zijn om trillingen op te vangen en de beschermkap die bij een bosmaaier het wegschieten van stenen voorkomt, moet aanwezig zijn. Idealiter staat dit soort zaken in de Arbocatalogus.



Peter Iping.

“We willen de sector graag behulpzaam zijn”

wat zeggen want het arsenaal aan sancties dat de inspectie kan opleggen is niet gering. Peter: “Als er sprake is van onmiddellijk gevaar leggen we het werk direct stil en een boete is maar zo een paar duizend Euro. Maar daar is in dit onderzoek, waarbij we 517 zaken hebben bekeken van 267 bedrijven, geen moment sprake van geweest. We hoeven de sector niet op de huid te zitten. Hoveniers zijn zelf bewust bezig met de aanpak van problemen.”

Kankerverwekkend

Hoewel de sector heeft aangetoond Arbo-beleid serieus te nemen heeft de arbeidsinspectie toch een aantal belangrijke aandachtspunten gesignaleerd. Peter: “We hebben gezien dat het gebruik van gewone brandstof bij tweetakt motoren nog veel voorkomt. Men is zich er niet van bewust dat de uitlaatgassen van deze brandstof kankerverwekkende stoffen bevat die ook

Het is belangrijk dat je mensen op dit soort dingen opmerkzaam maakt, want niemand krijgt met opzet een ongeluk.” Beunhazen
De arbeidsinspectie heeft de taak de naleving van regels te bevorderen zodat medewerkers gezond en veilig de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Peter: “Maar we zijn er ook voor het goed functioneren van de arbeidsmarkt. De hovenierssector heeft bijvoorbeeld veel last van beunhazen die het allemaal niet zo nauw nemen met de regels. Dat werkt concurrentievervalsend.” Peter licht de aanpak verder toe: “We betrekken de omstandigheden in onze benadering. Snoeien bijvoorbeeld, blijft een gevaarlijk werkje. Dus als je op een ladder met een motorzaag staat te werken, is dat direct beboetbaar. Maar we snappen ook dat als je moet snoeien op een begraafplaats en er grafzerken direct naast de hagen liggen, je als hovenier een

probleem hebt. Dan denken we als arbeidsinspectie mee over hoe het werk toch veilig kan worden uitgevoerd. We maken een onderscheid tussen niet weten, niet kunnen en niet willen. Niet willen betekent de pin op de neus van een bedrijf. Maar we werken vanuit vertrouwen, tenzij het tegendeel wordt bewezen.” Dat de hoveniersbranche het vertrouwen van de arbeidsinspectie heeft verdiend staat volgens Peter Iping nu vast. “Ga zo door, het licht staat op groen. Ik heb het rapport niet voor niets deze titel gegeven.” ■